

Inhoudelijk Plan Internationaal Lied Festival Zeist 12 – 21 mei 2023

Versie 12 oktober 2022

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Profiel Festival	4
2.1 Doelstellingen en kernactiviteiten	4
2.2 Artistiek team	5
2.3 Artistieke visie	5
3. Festivalthema 2023: <i>Wanderlust</i>	7
4. Recitals	8
4.1 Recitals tijdens het festival 2023	8
4.2 Recitals buiten het festival	9
4.3 Young Artist Platform	9
4.4 Compositieopdracht	10
4.5 Dag van het Lied Vereniging Vrienden van het Lied.....	10
5. Talentontwikkeling en cultuureducatie	11
5.1 Masterclass.....	11
5.2 Educatie en Participatie.....	12
5.3 Lezingen.....	14
5.4 Talkshows	14
6. Publieksbereik	15
7. Positionering en samenwerking	17
7.1 Lokaal.....	17
7.2 Regionaal	17
7.3 Nationaal	17
7.4 Internationaal	18
8. Bedrijfsvoering	19
8.1 Cultureel ondernemerschap.....	19
8.2 Onderzoek en ontwikkeling.....	19
8.3 Organisatie	20
9. Codes Governance, Fair Practice en Diversiteit & Inclusie.....	20

1. Inleiding

Het Internationaal Lied Festival Zeist heeft sinds de oprichting in 2015 zes succesvolle edities neergezet. Het festival is sterk gegroeid in programmering, positionering en publiek. Het aantal bezoekers is gegroeid van 1.400 in 2016 naar 3.300 bezoekers in 2022. Het festival heeft in 2018 het EFFE label verworven en wordt gerekend tot de top 3 van de liedfestivals in Europa.

De waardering voor het festival is zeer hoog. Bezoekers waardeerden het festival in 2022 met een 8,5. Wat bezoekers speciaal aan het festival waarden: de sfeer, de hoge kwaliteit, de geweldige ambiance en de goede organisatie.

Het Internationaal Lied Festival Zeist is het enige festival voor het klassieke lied van Nederland. Het lied raakt onze ziel en diepste emoties, zowel in het luisteren als zingen. Zo draagt het op een bescheiden, maar waardevolle wijze bij aan een betere wereld. Het lied gaat over de grote emoties en de grote levensvragen, het is onverminderd relevant en actueel voor de mensen van nu.

Het Internationaal Lied Festival Zeist wil de volle breedte en de zeggingskracht van het liedgenre laten zien én horen, vanaf het begin van het romantisch kunstlied rond 1750 tot nu. Elk festival is een combinatie van recitals, talentontwikkeling en cultuureducatie.

Elke editie heeft een thema dat de keuze bepaalt voor de componisten, dichters en het cultuurhistorisch tijdperk die in die editie centraal staan. Liederen van de gekozen componisten op teksten van de gekozen dichters vormen de rode draad die door het festival, de recitals, de lezingen en de masterclass heenloopt. Deze samenhang en verdieping geven het festival meerwaarde. Het thema van het festival 2023 is: *Wanderlust*

Het is gelukt om een toonaangevend, internationaal liedfestival neer te zetten en te doen groeien in Nederland. Iets creëren uit niets, een uniek festival op poten zetten, dat er nog niet was in Nederland, op het niveau van de *Schubertiade Schwarzenberg* en het *Oxford Lieder Festival*. Dat mag ondernemerschap genoemd worden.

Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Governance Code Cultuur*. Wij hebben daarin een aantal stappen gezet en wij nemen resultaatsverplichtingen op ons. Dit vraagt extra middelen. Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Fair Practice Code*. Over het geheel genomen passen we de Fair Practice Code actief toe. Om deze volledig toe te passen zijn extra middelen nodig. Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Code Diversiteit & Inclusie*. Tegelijk gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat het ons eigen maken en toepassen van deze code bij ons nog in de kinderschoenen staat. Wij proberen met kleine stappen dit handen en voeten te geven op een manier die past bij ons festival.

Het Internationaal Lied Festival Zeist is trots op wat er in de afgelopen zeven jaar is neergezet, zowel artistiek als organisatorisch. Vanuit deze solide basis willen wij een volgende stap maken om het festival nog verder als begrip in de internationale muziekwereld neer te zetten. We willen met dit inhoudelijk plan een gemotiveerd en realistisch beeld schetsen van wat het Internationaal Lied Festival Zeist voor de regio Utrecht en daarbuiten kan betekenen en wat daarvoor nodig is.

2. Profiel Festival

2.1 Doelstellingen en kernactiviteiten

Het festival is een jaarlijks brandpunt, knooppunt en ontmoetingspunt voor de liefhebbers van klassieke liedkunst en voor iedereen die zich met de ontwikkeling ervan bezighoudt.

Het Internationaal Lied Festival Zeist heeft zijn bestaansrecht bewezen als middelpunt van de rijke traditie van het kunstlied én door ruimte te geven aan moderne interpretaties daarvan.

Festivallocatie is de kerk van de Evangelische Broedergemeente Zeist, een Rijksmonument sinds 1968 en erfgoedlocatie. De Grote Zaal van de kerk van de Evangelische Broedergemeente met zijn heldere akoestiek, bijzondere inrichting die ervoor zorgt dat artiest en publiek elkaar heel nabij zijn, in een groene en historische setting wordt erkend als dé plek voor het lied in Nederland.

Steeds meer mensen weten Zeist te vinden als *the place to be* als je van zangkunst houdt. Zang, de oervorm van de muziek, krijgt het podium dat zij verdient.

Doelstellingen van het Internationaal Lied Festival Zeist:

- podium bieden aan jonge talenten en gerenommeerde topmusici van internationaal niveau;
- de klassieke zangkunst voor een breed publiek toegankelijk maken;
- nieuwe interpretaties van klassiek werk de ruimte geven;
- de liedkunst verder ontwikkelen door nieuw werk te laten maken en bestaand werk op nieuwe manier te presenteren;
- talentontwikkeling (meerdaagse masterclass voor beginnende professionals);
- cultuureducatie (liedprojecten voor scholieren; cursussen, workshops en open podium voor zangamateurs; lezingen voor studenten en bezoekers).

Het Internationaal Lied Festival Zeist kent daarmee twee kernactiviteiten:

1. Het presenteren van professionele liedrecitals;
2. Talentontwikkeling en cultuureducatie.

Het Internationaal Lied Festival Zeist vindt jaarlijks plaats in mei. Daarnaast zijn er buiten het festival nog een voorjaars- en een najaarsrecital.

Het Festival 2023 in het kort:

- 10 dagen festival;
- 11 liedrecitals door topmusici, jong talent en rising stars;
- 6 dagen masterclass voor jonge professionele duo's;
- Young Artist Platform, auditie voor jonge professionele duo's;
- Compositieopdracht nieuw lied, het verplichte werk voor de auditie Young Artist Platform;
- 3 lezingen;
- 2 talkshows;
- 10 projecten Educatie en Participatie.

De twee extra recitals buiten het festival in 2023 zijn:

- het Voorjaarsrecital op 12 maart 2023 met Maarten Koningsberger en The Atlantic Trio
- het Najaarsrecital in oktober 2023 met prijswinnende jonge liedduo's.

Al deze onderdelen worden in de hoofdstukken 3 t/m 5 nader uitgewerkt.

2.2 Artistiek team

Het artistiek team bestaat uit:

- *Henk Neven en Hans Eijsackers, artistieke leiding*
Bariton Henk Neven en pianist Hans Eijsackers zijn begin januari 2021 aangetrokken als artistiek programmeur, naast de toenmalige artistiek leider Robert Holl. Sinds mei 2022 vormen zij de artistieke leiding van het festival; twee veelzijdige en internationale topmusici, die met alle facetten van de liedkunst vertrouwd zijn: uitvoeren, lesgeven en programmeren.
- *Robert Holl, artistiek adviseur*
Een van de meest succesvolle liedzangers én liedpedagogen van onze tijd. Robert Holl was vanaf de start van het festival in 2016 de artistiek leider en hij heeft mei 2022 het artistiek leiderschap overgedragen aan Henk Neven en Hans Eijsackers. Hij blijft aan het festival verbonden als docent masterclass en ensembleleider.
- *Elly Ameling, artistiek adviseur*
Wereldberoemd liedzangeres en pedagoge en wordt veelvuldig gevraagd als masterclassdocent wereldwijd, zij is vanaf het begin ook actief als docent masterclass van het festival.
- *Marcel Jansen, bestuurslid artistieke zaken.* Deze portefeuille werd behartigd door voorzitter en drijvende kracht Aat Klompenhouwer, die helaas op 25 september 2020 is overleden. De portefeuille artistieke zaken is overgenomen door het bestuurslid Marcel Jansen, musicoloog, werkzaam als directeur in de culturele sector en een van de medeoprichters van het festival.

Dit hoogwaardige artistieke team waarborgt de professionaliteit van het festival.

2.3 Artistieke visie

Het Internationaal Lied Festival Zeist werkt vanuit de volgende artistieke visie:

- *Zeggingskracht*
Het artistiek team nodigt specifiek musici uit die absoluut voorrang geven aan de potentiële zeggingskracht van de muziek én de tekst van het kunstlied en deze maximaal uitdragen.
- *Ambiance*
De Kerkzaal van de Evangelische Broedergemeente is een artistiek uitdagende én intieme, rustgevende zaal. De historische ambiance en uitzonderlijk heldere akoestiek van de zaal, die bovendien in een weldadige groene omgeving ligt, zijn bij uitstek geschikt voor liedvertolkingen. Bovendien zorgt de zaal, die nagenoeg vierkant is en veel daglichttoetreding heeft, voor een open en direct contact tussen musici en publiek. Dat zorgt voor een uitzonderlijke en intieme optreed- én luisterervaring.
- *Gevarieerd en avontuurlijk*
Het festival programmeert recitals op drie niveaus: musici die tot de absolute wereldtop worden gerekend, musici vlak onder dat niveau en *rising stars* met nationale en internationale potentie. Bovendien is er veel ruimte en aandacht voor talentontwikkeling, van (school)kinderen, liefhebbende amateurs én (beginnende) professionals.
De programmering van elk recital en elke activiteit gebeurt zorgvuldig, met oog voor verrassende en vernieuwende combinaties van musici en niet vaak gehoorde componisten.
- *Thematisch*
Elke editie heeft een thema dat de keuze bepaalt voor de componisten, dichters en het cultuurhistorisch tijdperk die in die editie centraal staan. Liederen van deze componisten op teksten van deze dichters vormen de rode draad die door het festival heenloopt.

Deze samenhang en verdieping geven het festival meerwaarde. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan de actualiteitswaarde die het klassieke lied in onze ogen heeft: tijdloze emoties, het reflecteren op grote maatschappelijke veranderingen, het belang en de waarde van natuur, het bevorderen van schoonheid en vriendschap.

- *Publiekvisie*

Het festival richt zich op een breed publiek, dat groter is dan de liedliefhebber pur sang. Daarom richt het zich in de programmering niet alleen op toprecitals in de avonden, maar ook op een meer avontuurlijke en jeugdiger programmering overdag en in de weekenden. Daarnaast heeft het publiek een onmisbare rol bij de talentontwikkeling: als de driehoek muziek-musici-publiek klopt – en de musici worden in het artistiek beleid en door de zaal uitgedaagd een echte verbinding tussen deze 3 pijlers tot stand te brengen – ontstaat een bijzondere ervaring die het 'standaardconcert' overstijgt.

- *Piramide*

Met de combinatie van recitals door professionele musici, talentontwikkeling en educatie laat het festival het lied op alle niveaus klinken en biedt het zangers van alle niveaus een podium. Deze piramidevorm van absolute beginners tot wereldsterren is uniek en maakt het festival breed en boeiend.

3. Festivalthema 2023: *Wanderlust*

In de woorden van de artistiek leiders Henk Neven en Hans Eijsackers:

In het voorjaar 2021 gaven wij tussen twee lockdowns door een masterclass in Brussel. Ondanks de nog zware beperkingen, genoten we ervan weer onderweg te zijn, te kunnen werken en ons met getalenteerde duo's aan romantische liederen te kunnen wijden. Terwijl we in een warme auto de stad uit reden, praatten wij over het romantische idee van *wandern*. Op dat moment werden we getroffen door een gezin met jonge kinderen dat op straat zat. Onder een dunne deken leken ze te berusten in hun lot. Hun redenen om huis en haard achter te laten en hun weg te gaan, waren waarschijnlijk andere dan in Brussel op een koude stoep zitten. Inmiddels is het thema helaas actueler dan ooit. Door verbijsterende nieuwe ontwikkelingen heel dichtbij komt een ongekende vluchtelingenstroom op gang. Hier willen en moeten we aandacht aan besteden.

Tijdens het festival van 2023 is het thema daarom *Wanderlust*: het sterke verlangen te reizen en de wereld te ontdekken. Het verlangen om ergens anders naartoe te gaan en op zoek te gaan naar nieuwe ervaringen buiten de eigen leefwereld. Je kunnen afkeren van de sleur van het dagelijkse leven en van routine, of zelfs het afwijzen van sociale conventies. Tijdens de recitals, de masterclass en de educatieve projecten ligt de aandacht dus op wandern: reizen, dwalen, gebaande wegen en nieuwe paden die personages bewandelen uit idealisme, liefde, rampspoed, religieuze overtuiging, nieuwsgierigheid of nostalgie. De negatieve én positieve aspecten van de noodzaak om op pad te gaan komen aan bod.

Het Duitse *wandern* staat voor meer dan wandelen of te voet gaan. Het betekent ook zwerven en dwalen, het bekende achter laten. Lange tijd was het de enige manier van vervoer en men ging dan ook alleen op pad met een doel. Pelgrims aanvaardden lange tochten voor een hoger doel. Johann Sebastian Bach liep vierhonderd kilometer om zijn idool Buxtehude te ontmoeten. Handeldrijvers liepen van stad naar stad en soldaten marcheerden naar het volgende slagveld.

Een van de oudste voorbeelden van vastgelegde voettochten zonder praktisch doel is de beklimming van de Mont Ventoux door de Italiaanse dichter Petrarca. In een brief aan een vriend beweerde Petrarca 'de eerste mens te zijn sinds de klassieke oudheid die een bergtop besteeg omwille van het uitzicht van de top, louter uit begeerte om zijn bijzondere hoogte nader in ogenschouw te nemen.'

Tijdens de romantiek werd wandern een manier om inzicht in je eigen zielenleven te verkrijgen. Dichters als Goethe, Novalis en Eichendorff ondernamen grote voetreizen. In de literatuur en poëzie werd het landschap een spiegel voor de innerlijke wereld. Kunstenaars spiegelde in hun werk de tijdgeest waarin mensen zochten naar eenzaamheid om de kosmos in zichzelf te vinden. De combinatie van fysieke inspanning en inzicht in de ziel werd een doel op zich.

Door de eeuwen kreeg wandern een filosofische lading: gaan of worden versus zijn oftewel je levensweg afleggen los van het vertrouwde. Daarbij staat 'weg' niet alleen voor het pad zelf, maar ook voor de manier waarop die wordt afgelegd. Want de eerste stap van een reis kan om verschillende redenen gezet worden. Of het nu is uit nieuwsgierigheid, liefdesverdriet, drang naar avontuur, heimwee, nostalgie of -zoals bij het gezin op de Brusselse stoep - bittere overlevingsdrang, bij aankomst zijn de wereld en de ziel anders dan ze waren bij vertrek.

4. Recitals

Het totale programma van het festival loopt van vrijdag 12 mei tot en met zondag 21 mei.

Op vrijdag 12 mei vindt het Young Artist Platform (zie 3.3) plaats en op zondag 21 de presentaties van vier educatieprojecten (zie 4.2). De recitals staan geprogrammeerd van zaterdag 13 tot en met zaterdag 20 mei.

4.1 Recitals tijdens het festival 2023

1. Zaterdag 13 mei:

Dag van het Lied Vereniging Vrienden van het Lied

- Recital studenten Conservatorium van Amsterdam
- Recital Karolina Hartman, mezzosopraan – Maurice Lammerts van Bueren, piano
- LiedLab, studenten van een conservatorium krijgen de vrije hand m.b.t. liedkunst en experiment
- Recital Jan Willem Baljet – N.N., piano

2. Zaterdagavond 13 mei:

O wüßt ich doch den Weg zurück – Frans/Duits programma over heimwee en nostalgie en de onomkeerbaarheid van de tijd.

Ema Nikolovska, mezzosopraan – Wolfram Rieger, piano

3. Zondagmiddag 14 mei:

Ich bin der Weg, die Wahrheit und das Leben - Programma op de zondagmiddag over het spirituele verlangen naar iemand die de weg wijst.

Wandelconcert met concerten op 3 locaties – Bach, Mendelssohn en Liszt (*Via Crucis, Années de Pèlerinage*)

Nationaal Gemengd Jeugdkoor o.l.v. Wilma ten Wolde – Hans Eijsackers, piano – Jan Bastiaan Neven, cello – David Jansen, orgel

4. Zondagavond 14 mei:

Die schöne Müllerin – het verhaal van een rondtrekkende gezelschap, die verliefd wordt op de molenaarsdochter, zijn liefde niet beantwoord ziet en uiteindelijk verdrinkt in de molenbeek

Henk Neven, bariton – Hans Eijsackers, piano

5. Dinsdagavond 16 mei:

De Blijveling – een persoon die blijft en niet langer hoeft te vluchten. Maar wat heb je nodig om als Blijveling volledig mee te doen met de samenleving? Een verhaal over een gedwongen reis/vlucht en een aankomst in een nieuwe wereld

Lilian Farahani, sopraan – Maurice Lammerts van Bueren, piano - Shermin Amiri, verteller

6. Woensdagavond 17 mei:

Wanderer an den Mond - Programma over de weg die zon en maan elk etmaal weer afleggen....

Ilker Arcayürek, tenor – Hartmut Höll, piano

7. Donderdagavond 18 mei:

Songs of Travel - Programma rond de romantische Wanderer met liederen van Schubert, Wolf en Vaughan Williams

Konstantin Krimmel, bariton – Malcolm Martineau, piano

8. Vrijdagavond 19 mei:

De Pelgrim - Programma met vocale ensembles die gaan over de pelgrim, over dolende, buiten de maatschappij staan en zoeken naar spirituele verlichting

Een bijzonder recital met in totaal vijftien uitvoerenden en werken in verschillende bezettingen. Het recital wordt geopend en afgesloten met *Gesang der Geister über den Wassern* van Schubert op een tekst van Goethe. Een bijzonder werk over de universele cyclische beweging tussen hemel en aarde, ziel en bestemming en passie en reflectie met een bijzondere bezetting: acht zangers (vier tenoren en vier bassen) en vijf lage strijkers (twee altviolen, twee celli en een contrabas). Robert Holl en ensemble

9. Zaterdagmiddag 20 mei:

Presentatierecital deelnemers Masterclass

10. Zaterdagmiddag 20 mei:

Nieuwe wegen – nieuwe werken en vernieuwende programma's

Winnaarsrecital:

- Vincent Kusters, bariton – Charlie Bo Meijering, piano (winnaars Young Artist Platform Internationaal Lied Festival Zeist 2021);
- Sophia Burgos, sopraan – Daniel Gerzenberg, piano (winnaars ILFZ prijs International Vocal Competition 2021)

11. Zaterdagavond 20 mei:

Lieder eines fahrenden Gesellen – Programma dat de levensweg van vrouwen in het algemeen en één vrouw in het bijzonder schildert

Met *Frauenliebe* van Loewe en de *Maria Stuartliederen* van Schumann en als tegenhanger het verhaal van de reizende man in Mahlers '*Lieder eines fahrenden Gesellen*'.

Sarah Connolly, mezzosopraan – Imogen Cooper, piano

NB Programma's en uitvoerenden onder voorbehoud van wijzigingen

4.2 Recitals buiten het festival

Naast het festival in mei organiseren we in 2023 nog twee recitals, een in het voorjaar en een in het najaar:

- Voorjaarsrecital (12 maart 2023): Maarten Koningsberger en The Atlantic Trio
- Najaarsrecital (1 oktober 2023): Winnaarsrecital Young Artist Platform Internationaal Lied Festival Zeist 2022/ Young Artist Platform Oxford Lieder 2023

4.3 Young Artist Platform

Professionele liedduo's aan het begin van hun (inter)nationale carrière krijgen de gelegenheid zich met een mini-recital te presenteren aan een internationale jury en het publiek. Het winnende duo mag optreden tijdens een van de volgende edities van het Oxford Lieder Festival en het Internationaal Lied Festival Zeist. Zo werken wij aan een keten van masterclass, auditie en optredens en bieden wij bouwstenen en podia voor de carrière van jonge veelbelovende musici.

Het Young Artist Platform kent een aantal onderdelen:

- De auditie op vrijdag 12 mei 2023
- Optredens voor het winnende duo op gerenommeerde liedfestivals (het Internationaal Lied Festival Zeist en liedfestivals in het buitenland)
- Optredens voor het winnende duo in (kleinere) concertzalen in Nederland
- Een fotoshoot voor de deelnemende duo's door Boas Photo, de vaste fotograaf van het Internationaal Lied Festival Zeist
- PR-advies voor de deelnemende duo's door Wilgehof+Sodaar, creatieve communicatie, het vaste bureau voor vormgeving en teksten van het Internationaal Lied Festival Zeist.

4.4 Compositieopdracht

Elk jaar geeft het Internationaal Lied Festival Zeist een componist de opdracht een nieuw lied te componeren. Dit nieuwe lied fungeert als het verplichte werk op het Young Artist Platform. Ieder duo dat deelneemt aan het Young Artist Platform studeert het nieuwe werk in en neemt het op in het recital dat zij presenteren.

Een van de doelen van het Internationaal Lied Festival Zeist is het lied levend te houden. Daarnaast vragen de bovenstaande actuele thema's (het sterke verlangen te reizen, de wereld te ontdekken en op zoek te gaan naar nieuwe ervaringen, reizen uit nieuwsgierigheid, liefdesverdriet, drang naar avontuur, heimwee, nostalgie of bittere overlevingsdrang) ook om een hedendaagse blik.

Voor het festival 2023 zal Martin Fondse, Componist des Vaderlands, een nieuw lied voor stem en piano componeren op het thema *Wanderlust*. Een toonzetting van het gedicht *Sensation* van Arthur Rimbaud. In het gedicht blikt Rimbaud vooruit naar de prikkelingen van een zomerwandeling. Als hij daaraan denkt, ziet hij zijn hele leven al voor zich: zwervend over de wereld als een bohemien. Precies zoals het zou verlopen, nadat hij diezelfde zomer besloot naar Parijs te vertrekken.

4.5 Dag van het Lied Vereniging Vrienden van het Lied

Het Internationaal Lied Festival Zeist en de vereniging Vrienden van het Lied (VVHL) delen met elkaar de passie voor het lied en de diepe wens de liedkunst te promoten en het klassieke lied door te geven aan de volgende generaties. De VVHL heeft circa duizend leden en organiseert jaarlijks circa zestig huisconcerten in heel Nederland.

Eén keer per jaar organiseert de VVHL een landelijk evenement: De Dag van het Lied. Deze Dag van het Lied is vanaf 2019 onderdeel van het Internationaal Lied Festival Zeist. In 2023 op zaterdag 13 mei.

5. Talentontwikkeling en cultuureducatie

5.1 Masterclass

De masterclass is één van de speerpunten van het festival en duurt in totaal acht dagen (van zondag 14 tot en met zondag 21 mei 2023).

Het Festival biedt de deelnemende duo's naast de masterclass ook een podium om zelf op te treden, met het presentatierecital, recitals op andere locaties, zoals verzorgingshuizen in Zeist en omgeving, en waar mogelijk in de toekomst op liedfestivals. Zo bouwt het festival mee aan de sterren van morgen.

Het doel van de masterclass is professionele duo's van zanger en pianist een boost te geven in hun carrière. Relatief weinig zangers breken nationaal en internationaal door als liedzanger, omdat er minder mogelijkheden zijn om op te treden (er worden aanzienlijk meer operavoorstellingen en oratoriumconcerten georganiseerd dan liedrecitals) en omdat er heel veel voor nodig is om een goede liedzanger en een goede liedbegeleider te zijn en om een echt duo te vormen.

Doelgroep voor de masterclass zijn professionele duo's van zanger en pianist aan het begin van hun carrière. Ongeveer een derde van de deelnemers is uit Nederland afkomstig en twee derde uit het buitenland (Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk, Engeland, Polen, Canada, Japan en Rusland).

De masterclass biedt zowel privésessies als sessies met publiek. Tijdens de privésessies werken de meesters aan het smeden en vormen van de pianist en zanger om een uniek duo te worden door te concentreren op de eenheid van tekst en muziek. Muziek en poëzie worden gelijk en grondig behandeld. Door de privé-setting bouwen meesters en studenten het vertrouwen op dat nodig is om al experimenterend artistieke expressiviteit te versterken.

Het relatief grote, goed opgeleide en betrokken publiek dat de openbare sessies van de masterclass bezoekt, krijgt een kijkje achter de schermen. Maar wat nog belangrijker is, het heeft een functie op zich. De jonge zangers en pianisten ervaren of wat ze als duo hebben geleerd overkomt en geven hun muzikantschap vorm in dialoog met het publiek. De intieme connectie tussen muziek en tekst, het duo en het publiek, komt tot leven tijdens deze sessies. Wanneer jonge talenten erin slagen deze driehoeksrelatie tot stand te brengen, ligt er een mooie toekomst voor hen in het verschiet. Juist dat maakt de masterclass zo bijzonder.

De docenten van de masterclass zijn zonder uitzondering zeer sterke docenten, die een schat aan podium- en leservaring meebrengen op het gebied van techniek, interpretatie, expressie, poëzie, uitspraak, houding en performance.

In 2023 zijn de docenten: Elly Ameling (sopraan), Robert Holl (bas), Sarah Connolly (mezzosopraan), Wolfram Rieger (pianist), Hans Eijsackers (pianist), Waltraud Österreicher (performance coach), Natasha Loges (poëzie, cultuur- en muziekhistorische context) en Cas Jönsthövel (coach Duitse taal).

5.2 Educatie en Participatie

Educatie en participatie nemen een belangrijke plaats in, zowel tijdens het festival als in de maanden daaraan voorafgaand. De educatieprojecten lopen van januari tot en met mei 2023 en zijn gericht op amateurzangers en scholieren. Het festival sluit aan bij het netwerk en binnen- en buitenschoolse activiteiten op het gebied van amateurkunst en cultuureducatie in de gemeente Zeist en de regio.

Doel van de schoolprojecten is het plezier in zingen en het zangtalent in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs te stimuleren, de koorzang/schoolkoren weer nieuw leven in te blazen en de leraren in het onderwijs waar nodig ondersteuning te bieden voor het zingen met de leerlingen.

De educatie en participatie projecten van het festival 2023 zijn:

1. *Dwaal je mee?* – schoolproject primair onderwijs
Project in samenwerking met KunstenHuis Idea en stadsdichters Zeist voor de groepen 4 t/m 6 primair onderwijs Zeist en De Bilt/Bilthoven. Een lied, geschreven door de twee stadsdichters van Zeist, Diet Groothuis en Mary Heylema, zal worden ingestudeerd door de vakleerkrachten op de deelnemende basisscholen. Voor het ondersteunen van de leraren bij het oefenen van het lied wordt een instructiefilm ontwikkeld door muziekdocenten van het KunstenHuis Idea. Op 12 mei 2023 zal het lied door de leerlingen ten gehore worden gebracht, als start van het festival en tevens als afscheid van de twee stadsdichters. 90 deelnemers, 100 bezoekers.
2. *De Haven van Zeist* – schoolproject primair onderwijs
Project voor de groepen 5 t/m 8 primair onderwijs Zeist, De Bilt/Bilthoven en omstreken, inclusief de basisscholen voor speciaal onderwijs. Het gedicht *De Haven van Zeist* werd geschreven door stadsdichter Mary Heylema en op muziek gezet door Matthijs Overmars. Theatermaker Bram van Oers maakte er met vijftien andere zeemansliederen een aansprekend verhaal van dat zich afspeelt in de jaren 30 van de vorige eeuw. In maart en april 2023 studeren leerlingen de liederen op school in. Zeven weken lang geven zangdocenten van het Internationaal Lied Festival Zeist wekelijks op school een workshop waarin de liederen worden aangeleerd en er gewerkt wordt aan zangtechniek.

Voor het oefenen in de klas door de groepsleraren zelf, worden digitale instudeerfragmenten geleverd, een PPT met de liedteksten en lessuggesties. Op 16 mei 2023 is de presentatie voor ouders en belangstellenden in de Grote Zaal van de EBG. 200 deelnemers, 200 bezoekers.
3. *Jongeren onderweg* – schoolproject voortgezet onderwijs
Het jeugdkoor (13 en 14-jarigen) van de Zangschool Utrecht en Driebergen werkt aan Wanderlustrepertoire in het voorjaar o.l.v. de eigen koordirigent Thea Bakker. Het bovenbouwschoolkoor van de Stichtse Vrije School voor voortgezet onderwijs krijgt drie workshops door vocal coach en koordirigent Irene Verburg van de Nationale Jeugdkoren. Ook krijgen getalenteerde leerlingen drie individuele zanglessen door vocal coach Irene Verburg. Aan het afsluitende concert op 15 mei werken zowel het jeugdkoor van de Zangschool Utrecht/Driebergen, als het schoolkoor van de Stichtse Vrije School o.l.v. Sven Boogert mee. Ook solisten en ensembles van de Nationale Koren o.l.v. vocal coach Irene Verburg en ook enkele talentvolle jonge leerlingen van KunstenHuis Idea (piano, cello, harp) mee. 75 deelnemers, 150 bezoekers.
4. *Meet the Music* – bezoekproject voor jongeren in het voortgezet onderwijs
Jongeren kunnen kennismaken met het lied, de masterclasses en de concerten, en ook met de musici en de masterclassstudenten van het festival. Mooie aanvulling op de lessen CKV, de muzieklessen, of het portfolio voor leerlingen die Muziek als examenvak hebben gekozen.

Muziekdocenten van vo-scholen in Zeist, Bilthoven en Doorn bezoeken met hun vo-classes openbare masterclasses en/of concerten naar keuze. De leerlingen kunnen na afloop van de masterclass of het concert de zangers en pianisten interviewen en er een verslag van schrijven voor hun portfolio. 4 schoolklassen, 100 leerlingen.

5. *Open Podium* – voor amateurzangers alle leeftijden
Annelies van Gerven, zangpedagoge en Bas Verheijden, pianist. Voor het Open Podium vindt in de festivalweek een oefenworkshop plaats waarin iedere amateurzanger 25 minuten les krijgt. Bij het Open Podium mag elke zanger maximaal tien minuten optreden en twee liederen zingen uit het repertoire dat hiervoor speciaal is geselecteerd en past bij het festivalthema Wanderlust.
6. *Festivalkoor* – voor gevorderde amateur koorzangers alle leeftijden
Inge van Keulen, koordirigent en Hilde Stolker, piano. In drie koorrepetities voorafgaand aan de festivalweek wordt gewerkt aan Pelgrimsmuziek, Zuid-Amerikaanse koormuziek en drie liederen uit *Sechs Lieder im Freien zu singen* van Mendelssohn. Aan het begin van de festivalweek wordt de koormuziek ten gehore gebracht.
7. *Muzikale reis door de Romantiek met duetten en solozang* – besloten masterclass voor gevorderde amateurzangers
Henriette Schenk, zangpedagoge en Gilbert den Broeder, pianist. Een masterclass van drie lesdagen waarin door acht zangers wordt gewerkt aan een lied, of twee korte liederen en twee duetten uit het Duitse, Franse en Engelse repertoire uit de Romantiek binnen het thema 'reizen'.
8. *Wandelen met Gustav, Hugo en Anna* – masterclass voor gevorderde amateurzangers
Hetty Gehring, zangpedagoge en Gilbert den Broeder, pianist. De componisten Gustav Mahler, Hugo Wolf en Anna Cramer zijn aan elkaar verwant in hun idioom, in deze masterclass wordt gewerkt aan bekende en minder bekende liederen over het thema Wanderlust van deze drie componisten.
9. *Drang in die Ferne* – openbare Schubert masterclass voor gevorderde amateurzangers
Maarten Koningsberger, bariton en zangpedagoog en Bas Verheijden, pianist. In de masterclass wordt gewerkt aan liederen van Schubert waarin sprake is van een verlangen naar (onbereikbare) vertes waar meestal het geluk wél zou zijn, gedroomde plaatsen of zelfs de dood, het gevoel dat er nét achter de horizon iets beters te vinden is.
10. *Muzikale reis rondom het Interbellum* – besloten masterclass voor amateur liedduo's
Annelies van Gerven, zangpedagoge en Lidwien Boumans, pianist. Doel van de masterclass is met een nieuwsgierige blik loskomen van het vertrouwde, een verkenningstocht maken langs bijzondere componisten: Weill, Eisler, Tal, Poulenc, Respighi, Debussy, Wolf, Mahler, Wagner, Gershwin en Barber.

Alle educatieactiviteiten worden afgesloten met een presentatie tijdens het festival.

5.3 Lezingen

Tijdens het festival 2023 zullen lezingen worden gehouden bij het thema *Wanderlust* door:

- *Alicja Gescinska*, een Pools-Belgische filosofe, schrijfster, directeur van de master filosofie aan Buckingham University en tv-maakster van het programma *Wanderlust*, een filosofisch programma voor Canvas (België), waarin zij de wereld rondreisde om met denkers, kunstenaars en wetenschappers over de grote levensvragen te praten. Tevens heeft zij zich verdiept in de rol die muziek kan spelen bij het bezig zijn met 'de grote vragen'. Alicja Gescinska zal een lezing geven over het thema *Wanderlust* vanuit een filosofische invalshoek.
- *Natasha Loges*, professor Muziekwetenschap aan de Hochschule für Musik Freiburg. Natasha Loges is schrijver van onder meer de standaardwerken *Brahms and his Poets* en *German Song on stage* en is gespecialiseerd in de combinatie van tekst en muziek in het lied. Zij weet het publiek met haar enthousiaste en persoonlijke benadering altijd mee te nemen in deze boeiende wereld, haar lezingen zijn dan ook populair op de internationale conservatoria, muziekhogescholen en festivals. Zij zal in Zeist een lezing geven over het thema *Wanderlust* en hoe dit door de eeuwen heen door dichters en componisten op verschillende manieren verwoord en verklankt is, vanuit een musicologisch-literaire invalshoek.
- *Dinant Krouwel*, musicoloog, zal een lezing geven over het iconische lied *Der Wanderer* van Schubert en zal diepgaand ingaan op de relatie tussen tekst en muziek in dit lied en dit toelichten met muziekfragmenten aan de vleugel en uitvoeringen van het lied op CD.

5.4 Talkshows

- Talkshow o.l.v. *Annemiek Schrijver*, musicus, presentator radio en TV en schrijfster met o.a. *Henk Neven* en *Hans Eijsackers*, artistieke leiding Internationaal Lied Festival Zeist. Thema: '*Dort wo du nicht bist, dort ist das Glück*', de laatste regel uit het bekende Schubertlied '*Der Wanderer*'. Maar is dat wel zo? Of is het geluk veel dichterbij en zoeken we 'dort', terwijl het 'hier' is. En als we dat dan zouden vinden, wat betekent het dan voor kunst en muziek. Kunnen die niet enkel ontstaan uit ongeluk? Over deze vragen wisselen bovenstaande personen en het publiek met elkaar van gedachten in een prikkelend gesprek. Afgewisseld met bijpassende muziek.
- Talkshow o.l.v. *Leo Samama*, musicoloog en voorzitter Vrienden van het Lied, in het kader van de Dag van het Lied. Over het thema en de gesprekspartners vindt nog overleg plaats.

6. Publieksbereik

Aantal bezoekers festival

In totaal hebben 3283 mensen het festival in 2022 bezocht. Dat is 8% minder dan in 2021 (3577). Gezien de omstandigheden (een overdadig aanbod van concerten en festivals in mei 2022, inhaalvakanties en een nog algemene terughoudendheid van het publiek) is het bezoekersaantal van het festival 2022 heel behoorlijk te noemen. Weinig theaters en concertzalen halen momenteel de bezoekersaantallen van vóór corona. In 2023 verwachten wij in totaal 4000 bezoekers.

Doelgroepen festival

1. Een zo groot en breed mogelijk publiek, nationaal en internationaal, dat houdt van poëzie, zang en/of muziek of dat door het festival gaat doen: voor het hele festival en alle activiteiten.
2. Conservatoriumstudenten, nationaal en internationaal: voor het festival en specifiek de masterclass.
3. Amateurzangers uit Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Utrecht en Amersfoort: voor het festival en specifiek de educatie- en participatieprojecten.
4. Scholieren van 7 - ca. 18 jaar uit Zeist en omgeving: voor de educatie- en participatieprojecten.

Publieksbereik

Bijna de helft van de bezoekers van het festival 2022 komt uit Provincie Utrecht (47%). Wat verder uitgesplitst komt 16% uit de gemeente Zeist en 12% uit de stad Utrecht.

Het festivalpubliek is kritisch, betrokken en goed ingevoerd, maar staat ook open voor vernieuwing en verrassing. Komt graag samen en neemt nieuw publiek mee.

In 2022 heeft het festival afgerond in totaal 3.300 bezoekers gehad. Door middel van radio en televisie - live interviews, live uitgevoerde 'voorproefjes' en de uitzending van recitals op Radio4 - is een veelvoud van het aantal bezoekers en een groot potentieel publiek bereikt:

- Radio 4 Spiegelzaal: optreden Nikki Treurniet, sopraan, en Hans Eijsackers, piano, op 8 mei.
- Radio 4 Avondconcert: rechtstreekse uitzending van het concert van bariton Stéphane Degout en pianist Alain Planès op 17 mei.
- Radio 4 Avondconcert: opname van het concert van bariton Henk Neven en pianist Hans Eijsackers en Duo Saba op 22 mei voor uitzending op 24 mei.

Publieksonderzoek

Met het jaarlijkse publieksonderzoek wordt achterhaald hoe het publiek het festival waardeert, waar verbeterpunten zitten en hoe bezoekers het festival weten te vinden. Wij leren ons publiek beter kennen. Dat geeft ons kennis, die de programmering en de kaartverkoop stimuleert en ondersteunt. Dit publieksonderzoek wijst uit dat de waardering voor alle onderdelen van het festival zeer hoog is. Het geconcentreerde aanbod, het zeer hoge niveau van de uitvoerenden, de locatie, sfeer en organisatie maken het Internationaal Lied Festival Zeist bijzonder aantrekkelijk voor bezoekers.

Ontsluitende rol

Wij zien als festivalbestuur nadrukkelijk een rol voor ons om artiesten en artistieke ontwikkelingen zichtbaar en toegankelijk te maken voor het publiek. Voorbeelden hiervan zijn:

- Programmering kamermuziek
- Young Artist Platform
- Recitals deelnemende duo's masterclass in zorginstellingen
- Schoolprojecten primair onderwijs (Dichtersliefde in 2018 en 2019, De Haven van Zeist in 2021 en 2023, De Dierentuin van Zeist – de bison en het manenschaap in 2022)
- Schoolproject voortgezet onderwijs (Nachtmuziek in 2021, Jongeren onderweg in 2023)

Publiciteit en marketing

Naast het artistieke concept, het jaarthema en de uitwerking met solisten en programma's, bepalen de eenduidige en aansprekende verhalen die we daarbij vertellen de marketing. Voor de promotie en free publicity wordt bij elke festivaaleditie een communicatieplan gemaakt.

Om een beeld te geven waren dit de pr-activiteiten in 2022:

Televisie en Radio (interviews)

- Interview met Hans Eijsackers en Henk Neven op Slotstad TV op 13 mei.
- Interview met bestuurslid Lucie Spreij op Slotstad Radio 11 mei.

Pers

- Opera Magazine: Interview met het nieuwe artistieke duo, overzicht van de programmering, interview met Iain Burnside en recensies van 7 van de 14 recitals
- Volkskrant: Interview met Hans Eijsackers (12 mei.)
- Trouw: Interview met Katherine Dain (12 mei) en recensie van het concert van Katherine Dain en Sam Armstrong (21 mei)
- NRC: Vijf sterren recensie van het concert van Nikki Treurniet, Barbara Kozelj en Thomas Beijer op woensdagavond 18 mei
- Nieuwsbode Zeist: Interview met bestuurslid Frans Eggink (19 mei)
- Stadspers Zeist: Diverse artikelen over het festival
- "Il Grand` Inquisitor": Dagelijkse recensies van alle recitals (www.kanevas.be/igi/).

Sociale media (aantal volgers)

Facebook: 1158 - Instagram: 1108 - Twitter NL: 321 - Twitter Eng: 246 en LinkedIn: 201

Algemeen

- Tien grote posters op diverse locaties in Zeist van 2 tot en met 22 mei
- Advertenties in Trouw, Volkskrant, AD/UN, VPRO-gids, De Groene en Stadspers/Zeist
- 31 STER-spotjes op Radio 4 in week van 9 tot en met 15 mei
- Advertenties via Facebook en Instagram
- Verspreiding duizenden festivalkaarten en flyers
- 16 nieuwsbrieven sinds oktober 2021 naar 1823 abonnees

7. Positionering en samenwerking

7.1 Lokaal

- *Gemeente Zeist*
Steunt het festival vanaf het eerste uur. De steun van de gemeente Zeist is substantieel en geeft het vertrouwen om het festival verder te consolideren en te ontwikkelen. Het festival geeft een culturele en economische impuls aan Zeist en past in het beleid van Zeist als Cultuurstad.
- *KunstenHuis Muziekschool De Bilt-Zeist, Netwerk Cultuureducatie Zeist en Stemplokaal Utrecht en zangpedagogen in de regio*
Samenwerking in de publiekswerving en in de educatie- en participatieprojecten voor scholieren en amateurzangers. Muziekschool Zeist stelt repetitieruimtes beschikbaar.
- *Scholen in Zeist en omgeving*
Het aantal scholen dat meedoet aan de liedklasprojecten voor scholieren is gestegen van één school in 2017 tot 6 scholen in 2019. Vanwege corona zijn in 2020 alle activiteiten geannuleerd en hebben in 2021 en 2022 3 scholen meegedaan aan de liedklasprojecten voor scholieren.
- *Schubert Stichting (Slot Zeist, Erfgoedlocatie)*
Eén van de extra concerten buiten het festival wordt georganiseerd in samenwerking met de Schubert Stichting.

7.2 Regionaal

- *Culturele infrastructuur provincie Utrecht*
Bijna de helft van de bezoekers van het festival in 2022 komt uit Provincie Utrecht (47%). Daarmee maakt het festival duidelijk deel uit van de culturele infrastructuur van de Provincie. Het Internationaal Lied Festival Zeist is uniek, is enig in zijn soort. Daarmee levert het ook een belangrijke bijdrage aan het totale palet aan festivals in de Provincie Utrecht.
- *Samenwerking binnen Utrechts Festival Overleg (UFO)*
Het Internationaal Lied Festival Zeist maakt sinds 2019 deel uit van het UFO. Wij ervaren dit als een heel nuttig platform.

7.3 Nationaal

- *Vereniging Vrienden van het Lied*
De Dag van het Lied van de Vrienden van het Lied is onderdeel van het festival.
- *Internationaal Vocalisten Concours*
Het festival geeft een engagementprijs op het Internationaal Vocalisten Concours, het prijswinnende duo krijgt een optreden tijdens het festival of op het Voor- of Najaarsrecital.
- *Internationaal Studenten Lied Duo Concours*
Het prijswinnende duo krijgt gratis toegang tot de masterclass van het festival.
- *Conservatoria Nederland*
Werving deelnemers masterclass jonge professionele lied-duo's, podium voor studenten op de Dag van het Lied (in 2019 Artez, in 2021 Conservatorium Utrecht en in 2022 Conservatorium Rotterdam). Bezoek aan het festival als onderdeel van het curriculum (Codarts Rotterdam, Koninklijk Conservatorium Den Haag)

7.4 Internationaal

- *Oxford Lieder Festival, Leeds Lieder Festival, Schubertiade Vilabertran (Barcelona)*
Elkaars prijswinnaars van de auditie een podium bieden, elkaars festival promoten.
- *Conservatoria buitenland*
Werving deelnemers masterclass jonge professionele lied-duo's.
- *Buitenlandse artiesten en docenten*
Van de 80 uitvoerenden tijdens het festival en de twee extra recitals in 2022 komt de helft uit het buitenland (Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Engeland).
- *Buitenlandse deelnemers masterclass*
Van de 72 deelnemers van de masterclass in de afgelopen zes edities van het festival kwamen 53 deelnemers (74%) uit het buitenland (Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk, Engeland, Polen, Canada, Japan en Rusland).
- *Buitenlandse bezoekers*
Het aantal buitenlandse bezoekers van het festival is nog beperkt, in 2022 circa tien. Het festival heeft een grote potentie op dit vlak, we gaan daar de komende jaren sterk op inzetten, onder meer door arrangementen met buitenlandse culturele reisbureaus.

8. Bedrijfsvoering

8.1 Cultureel ondernemerschap

Het is gelukt om een toonaangevend, internationaal liedfestival neer te zetten en te doen groeien in Nederland. Hoog artistiek niveau, sterke publiciteit, geweldige ambiance, groeiend aantal bezoekers en hoge waardering door de bezoekers. Financieel is het ook haalbaar gebleken. Het Internationaal Lied Festival Zeist staat als een huis.

Door een aantal deskundigen op het gebied van het klassieke lied die elkaar ontmoetten in het voorjaar van 2015, is op 5 juni 2015 de Stichting Internationaal Lied Festival Zeist opgericht. Iets creëren uit niets, een uniek festival op poten zetten, dat er nog niet was in Nederland, op het niveau van de *Schubertiade Schwarzenberg* en het *Oxford Lieder Festival*. Vijf mensen hadden een droom en die is werkelijkheid geworden. Dat mag ondernemerschap genoemd worden.

Het festival is in de afgelopen zes edities sterk gegroeid in programmering, positionering en publiek, en het is de ambitie om te blijven groeien naar meer publiek en meer bereik. In cijfers: het aantal bezoekers is gestegen van 1600 in 2016 naar 3600 in 2021. In 2022 was het aantal bezoekers om de hierboven (hoofdstuk 5) genoemde redenen iets lager (3300). Het streven voor 2023 is 4000 bezoekers.

Financieringsmix

De totale inkomsten in 2023 worden begroot op € 196.100, waarvan € 133.600 eigen inkomsten inclusief bijdragen fondsen en sponsors (68%) en € 62.500 overheidsbijdragen (32%).

Stichting Vrienden Internationaal Lied Festival Zeist

De Vrienden van het Internationaal Lied festival zijn een belangrijke financiële steun voor het festival. Medio 2022 telt het festival 140 vrienden in verschillende categorieën. Het aantal vrienden fluctueert per jaar en per categorie. De bijdrage van de Vrienden aan de exploitatie van het festival varieert per jaar, afhankelijk van wat nodig en mogelijk is; in 2021 bedroeg de bijdrage € 10.000 en voor 2022 is de bijdrage begroot op € 7.600.

Risico- en beheerstrategie

Het vermogen van de Stichting Vrienden Internationaal Lied Festival Zeist bedraagt per 31 december 2022 € 11.800 (prognose). Het vermogen van de Stichting ILFZ bedraagt per 31 december 2022 € 12.000 (prognose). Samen (circa € 24.000) fungeren deze vermogens als buffer voor tegenvallers in de exploitatie van het festival.

8.2 Onderzoek en ontwikkeling

Elke editie van het festival wordt grondig geëvalueerd: extern onder bezoekers, docenten en vrijwilligers, en intern onder bestuursleden en medewerkers. We kijken voortdurend wat loopt goed en wat kan beter. Op alle vlakken: artistiek, marketing, productie, organisatie en financiën.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Waarde toevoegen aan de masterclass – uitbreiding aantal dagen, lesmomenten en lesinhoud.
- Gratis programmaboek – naslagwerk, bewaarexemplaar, verdieping en inzicht.
- Pauzedrankjes inclusief – minder wachten en meer festivalgevoel.
- Plan-Do-Check-Act in de promotie – beter monitoren en gericht publiek werven.
- Apart hoofd kassa en aparte floormanagers.

Al met al is er sprake van een forse professionaliseringsslag en zoals bij iedere organisatie die uit de pioniersfase komt van formalisering en specialisatie. De pioniersfase had beslist zijn charme, de korte lijnen waren prettig, maar het was ook te kwetsbaar. Met de professionalisering staan we steviger in onze schoenen en kijken we met vertrouwen naar de toekomst.

8.3 Organisatie

De Stichting Internationaal Lied Festival Zeist heeft geen medewerkers in dienst.

De Stichting huurt wel professionals in voor de volgende taken: Programmering, Programmatoelichtingen, Vormgeving, Teksten, Fotografie, Fondsenwerving, Boekhouding en Zakelijke leiding (met ingang van 1 januari 2023).

Dit alles versterkt de duurzaamheid van de organisatie en maakt het festival minder afhankelijk van enkele personen in het bestuur.

De Stichting ILFZ heeft circa 25 vrijwilligers. De vrijwilligers worden niet betaald. Zij krijgen - als ze dienst hebben - gratis koffie, thee, broodjes en soep, en - als dat met hun taak te combineren is - gratis toegang tot de evenementen van die dag.

Taken van de vrijwilligers zijn: kaartverkoop en kaartcontrole, beamer bedienen bij masterclass (projectie liedteksten), bloemen geven na afloop van het recital, vervoer van uitvoerenden, deurwacht artiestenkamer, klaarzetten pauzedrankjes, (helpen) inrichten en opruimen van de locaties voor de activiteiten en informatie en verkoop bij de tafels van de Vriendenstichting.

In de afgelopen zes edities van het festival is een toegewijde en ervaren ploeg vrijwilligers ontstaan, zonder wie dit festival niet mogelijk zou zijn. Bestuursleden verrichten hun bestuurswerk onbezoldigd, zij zijn in die zin ook allemaal vrijwilligers. Eén van de bestuursleden heeft de portefeuille vrijwilligers en is verantwoordelijk voor werving en aansturing van de vrijwilligers.

9. Codes Governance, Fair Practice en Diversiteit & Inclusie

Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Governance Code Cultuur*. Wij hebben daarin een aantal stappen gezet en wij nemen resultaatsverplichtingen op ons. Dit vraagt extra middelen.

Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Fair Practice Code*. Over het geheel genomen passen we de Fair Practice Code actief toe. Om deze volledig toe te passen zijn extra middelen nodig.

Het Internationaal Lied Festival Zeist onderschrijft de *Code Diversiteit & Inclusie*. Tegelijk gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat het ons eigen maken en toepassen van deze code bij ons nog in de kinderschoenen staat. Wij willen ons hierbij laten adviseren in de komende periode hoe we dit handen en voeten kunnen geven op een manier die past bij ons festival.

Tot slot

Het Internationaal Lied Festival Zeist is trots op wat er in de eerste zeven jaar is neergezet, zowel artistiek als organisatorisch. Vanuit deze solide basis willen wij een volgende stap maken om het festival nog verder als begrip in de internationale muziekwereld neer te zetten en ook meer buitenlandse bezoekers te trekken. We hebben met dit plan een gemotiveerd en realistisch beeld willen schetsen van wat het Internationaal Lied Festival Zeist voor de regio Utrecht en daarbuiten kan betekenen en wat daarvoor nodig is.